

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 018730 17 Uvp
Banja Luka, 3.4.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Snežane Crnojević, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi T.R. iz P. (u daljem tekstu: tužilac), zastupanog po punomoćniku B. Đ., advokatu iz P., protiv rješenja broj: ... od 11.4.2016. godine Ministarstva (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu stambenog zbrinjavanja porodice poginulog borca, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 018730 16 U od 29.11.2016. godine, u sjednici vijeća, održanoj 3.4.2019. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca da se tuženi obaveže naknaditi mu troškove upravnog spora.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijena tužba, izjavljena protiv rješenja tuženog, pobliže označenog u uvodu ove presude, kojim je uvažena žalba tužioca zbog nedonošenja odluke prvostepenog organa po zahtjevu T.K. od 14.3.2008. godine za dodjelu nepovratnih novčanih sredstava (stav 1. dispozitiva), a u stavu 2. dispozitiva osporenog akta taj postupak je obustavljen, uslijed njene smrti.

Odbijanje tužbe obrazloženo je razlozima nižestepenog suda da je tuženi pravilno primijenio odredbe člana 231. stava 2. Zakona o opštem upravnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZOUP), kojima je propisana mogućnost da drugostepeni organ može riješiti stvar prema stanju spisa predmeta, te da je pravilna odluka o obustavi postupka, jer je nesporno utvrđeno da je majka tužioca, koja je podnijela naknadni zahtjev, shodno članu 40. Uredbe o stambenom zbrinjavanju porodica poginulih boraca i ratnih vojnih invalida Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 43/07, 73/08 i 18/11, u daljem tekstu: Uredba) umrla 25.2.2009. godine, a da prvostepeni organ nije donio odluku po njenom zahtjevu. U vezi sa takvim činjeničnim utvrđenjem, nižestepeni sud je zaključio da su postojali razlozi za obustavu postupka, shodno članu 42. ZOUP, jer da je priroda predmetne upravne stvari vezana za ličnost, dok tužilac ne ispunjava uslove iz odredbe člana 7. Uredbe, s obzirom da nije bračni drug, ili dijete do 27 godina života, a sve u vezi sa članom 81. stavom 1. i 82. stavom 2. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 134/11, 9/12 i 40/12, u daljem tekstu: Zakon o pravima boraca), koje odredbe upućuju na nemogućnost prenosa stečenih prava na drugo lice i gubitak prava uslijed smrti.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac osporava zakonitost pobijane presude zbog povrede pravila postupka. Ukazuje da je članom 60. Zakona o pravima boraca propisano da porodice poginulih boraca imaju prioritet u stambenom zbrinjavanju, dok je članom 75. istog zakona propisano da članovi porodice poginulog borca imaju prednost u stambenom zbrinjavanju u odnosu na druga lica, koja nemaju taj status u skladu sa uredbom Vlade, tako da je nesporno da se pravo na stambeno zbrinjavanje ostvaruje na osnovu Uredbe, te da nije sporno da je to pravo lično, ali i imovinsko pravo, tako da zahtjev za dodjelu nepovratnih novčanih sredstava iz člana 3. Uredbe nesumnjivo predstavlja imovinsko pravo. Shodno članu 2. Zakona o nasljeđivanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 1/09) zaostavštinu čine sva, nasljeđivanju podobna prava, koja su ostaviocu pripadala do trenutka smrti. S obzirom da je T. K., majka tužioca, uredno podnijela zahtjev i uvrštena na listu, to je pravo nasljedivo, a kako je tužilac jedini nasljednik, mogao je biti aktivno legitimisan u predmetnoj pravnoj stvari, te nije mogao biti obustavljen postupak, shodno članu 42. ZOUP, već ga je trebalo nastaviti, a samo eventualno riješiti pitanje naslijeda, u kom slučaju bi bio prekinut postupak, ili u upravnom postupku to pitanje raspraviti kao prethodno. Kako u obrazloženju pobijane presude nije navedeno zbog čega je majka tužioca skinuta sa rang liste, to ista sadrži nepravilnosti procesne prirode, zbog kojih se ne može ispitati, pa je predložio njeni ukidanje, uz obavezivanje tuženog na troškove upravnog spora u iznosu od 1.125,00 KM.

U odgovoru na zahtjev tuženi osporava navode zahtjeva i ističe da je tumačenje pojma imovinskih prava u zahtjevu pojednostavljeno, neodrživo, a posebno suprotno članu 43. stavu 2. Uredbe, jer podnositelj zahtjeva, pokojna T. K., nije bila uvrštena na Prijedlog rang liste, niti na Konačnu rang listu, tako da pravo nije ni ostvarila. Predložio je da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev i spise predmeta, na osnovu člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja upravnog spisa proističe da je T. K., majka tužioca, dana 14.3.2008. godine podnijela prvostepenom organu zahtjev za dodjelu bespovratnih novčanih sredstava, kao naknadni zahtjev u smislu člana 40. Uredbe, povodom konkursa iz 2007. godine, jer je ostvarila status člana porodice poginulog borca, kao majka poginulog borca; da je uz zahtjev dostavila kućnu listu, u koju je navela tužioca, kao svog sina i članove njegove porodice, tj. snahu i unučad; da je umrla 25.2.2009. godine i da još uvijek nije imala konačnu odluku ministra o dodjeli novčanih sredstava, u smislu člana 43. stava 1. Uredbe; da se tužilac dana 27.1.2016. godine obratio prvostepenom organu sa zahtjevom za dostavljanje informacija u vezi sa zahtjevom njegove majke, pa ga je taj organ obavijestio dana 28.1.2016. godine da je taj zahtjev „zatvoren“ službenom zabilješkom, kojom je konstatovana obustava postupka po tom zahtjevu, zbog smrti; da je dana 1.3.2016. godine tužilac, preporučenom pošiljkom, podnio žalbu zbog „čutanja administracije“ prvostepenog organa, sa tvrdnjom da je prvostepeni organ propustio odlučiti o zahtjevu njegove majke i tražio je nastavak postupka po tom zahtjevu, s obzirom da je njegova majka ostvarila 25 bodova na ime članova porodičnog domaćinstva.

Osporenim aktom je uvažena žalba, zbog nedonošenja prvostepene odluke po zahtjevu T. K. i odlučeno da se obustavi postupak, zbog njene smrti, a osnov za takvo odlučivanje tuženi je našao u odredbi člana 231. stav 2. i člana 42. ZOUP, jer da tužilac ne ispunjava uslove iz člana 7. Uredbe, a sve u vezi sa članom 81. stavom 1. i 82. stavom 2. Zakona o pravima boraca, dok je pobijanom presudom odbijena tužba, iz razloga, koji su već interpretirani u uvodnom dijelu obrazloženja ove presude.

Suprotno navodima zahtjeva, T. K., kao podnositac zahtjeva za dodjelu bespovratnih novčanih sredstava, nije ostvarila pravo, jer nije imala konačnu odluku o tom pravu u smislu člana 43. stava 1. Uredbe, tako da tužilac pogrešno zaključuje da postoji imovinsko pravo, koje se može naslijediti, o čemu su pravilne razloge dali i tuženi u osporenom aktu, a i nižestepeni sud u pobijanoj presudi.

Međutim, pravilno je postupanje prvostepenog organa kada je tužiocu dostavio samo obavještenje o stanju podnesenog zahtjeva, jer tužilac nije stranka u predmetnom upravnom postupku, jer nije ostvario status člana porodice pогinулог борца, niti ispunjava uslove iz člana 7. Uredbe i to što je bio član porodičnog domaćinstva T. K., zajedno sa članovima njegove porodice, ne daje mu svojstvo stranke u upravnom postupku, pa nije pravilno postupanje tuženog u smislu člana 231. ZOUP, jer nije trebalo odlučivati o žalbi tužioca, koji nije podnositac zahtjeva, tako da je nastala situacija nalagala odbacivanje žalbe, a ne donošenje meritorne odluke. Imajući u vidu da je tuženi tužiocu dao više procesnih prava, donošenjem osporenog akta nego što mu propisi dozvoljavaju, to ne utiče na pravilnost pobijane presude, kojom je održan na snazi osporeni akt, s obzirom da za tužioca osporeni akt proizvodi iste posljedice, koje bi proizvela odluka da je tuženi odbacio žalbu tužioca.

Kako ni ostali navodi nisu od uticaja na drugačiju ocjenu, a u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog, predviđen odredbama člana 35. stava 2. ZUS, to je zahtjev valjalo odbiti, na osnovu odredaba člana 40. istog propisa.

Odbijanje zahtjeva za naknadu troškova spora iz stava 2. presude se zasniva na odredbi člana 49. a) ZUS, kojom je propisano da stranka koja izgubi spor je dužna da protivnoj stranci nadoknadi troškove spora. Kako je zahtjev tužioca odbijen, kao neosnovan, to nije bilo osnova da mu se dosude troškovi koje je povodom istog imao.

Zapisničar
Snežana Crnojević

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpstrukva ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić